Relationship between Social Support and Life Satisfaction among Elderly in South west of Khuzestan

Elhami S[1], Mahboubi M[2], Samaneh Naeemi[3]*, Zare Hoshyari Khah H[4], Maleki M[3], Mahdavi N[3], Tahery A[3]

Abstract

Introduction and purpose: The need for social support, especially in the elderly who has less physical and mental health, has a special place, given that he has lost much of his ability to manage his life and experience some degree of frustration. Therefore, it is necessary to pay attention to factors such as social support and its impact on the satisfaction of this vulnerable stratum. In this study, we decided to examine the relationship between social support and life satisfaction in southwestern Khuzestan.

Materials and Methods: In this descriptive-analytical study, all elderly people living in Abadan and Khorramshahr who had inclusion criteria were selected through available sampling. Measurement instruments were Waux social support questionnaire (SS-A) and Diener life satisfaction questionnaire. Data analysis was performed using statistical tests such as simple linear regression, Pearson correlation and variance analysis test and the significance level was considered to be 0/05.

Findings: In this research, 392 elderly respondents answered the questionnaire. The mean life satisfaction of these people was 4/56 ± 1.07 and the mean social support was 3/04 ± 0/32. Life satisfaction has a significant correlation with social support and with a single subscale of social support (P=0/0001). The correlation between life satisfaction and social support is strongly estimated to be 0/324(P=0/0001).

Conclusion: Based on the results, social support and having the love, help and attention of family members, friends and others, each in turn can improve the satisfaction of the elderly. Therefore, it is recommended that the elderly be socially supported through the strengthening of protection laws, and that respect for them be promoted at the family and community level in various ways.

Keywords: *Aging, Social support, Life satisfaction*

Received: 2019/02/9 *Accepted: 2019/03/6*

1- Instructor, Abadan Faculty of medical sciences, Abadan, Iran

(corresponding) : Email: S_elhami@yahoo.com

2- Associate Professor, PhD in Health Services Management, Abadan Faculty of Medical Sciences, Abadan, Iran

3- Student research committee, Abadan Faculty of Medical Sciences, Abadan, Iran(corresponding author)

4- Instructor,faculty of nursing and midwifery. guilan university of medical sciences, rasht, iran

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

بررسی ارتباط حمایت اجتماعی و میزان رضایت مندی از زندگی سالمندانجنوب غرب خوزستان

سعیده الهامی[۱] ،محمد محبوبی[۲]، سمانه نعیمی*[۳]، حجت ذره هوشیاری خواه[۴]، محسن ملکی[۳]، نادیا مهدوی [۳]، علی طاهری[۳]

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۱۱/۲۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱۲/۱۵

چکیده

مقدمه و هدف: نیاز به حمایت های اجتماعی سالمندان، با توجه به اینکه بخش اعظم توانایی خود را در اداره امور زندگی از دست داده و درجاتی از ناکامی و نا امیدی را تجربه می کنند، از جایگاه ویژه ای برخوردار است. بنابراین لزوم توجه عواملی همچون حمایت اجتماعی و تأثیر آن بر رضایتمندی این قشر آسیب پذیر امری ضروری به نظر می رسد. در این پژوهش، محققین برآن شدند که به بررسی ارتباط حمایت اجتماعی و میزان رضایتمندی از زندگی سالمندان جنوب غرب خوزستان، بپردازند.

مواد و روش ها: در این پژوهش توصیفی تحلیلی، ۳۹۲ نفر از سالمندان شهر آبادان و خرمشهر، که دارای معیار های ورود به مطالعه بودند از طریق نمونه گیری در دسترس انتخاب و میزان حمایت اجتماعی از طریق پرسشنامۀ حمایت اجتماعی واکس و میزان رضایتمندی از زندگی، از پرسشنامۀ رضایت از زندگی داینر، بررسی شد. تحلیل اطلاعات با استفاده از آزمون های آماری از جمله رگرسیون خطی ساده، همبستگی پیرسون و آزمون تحلیل واریانس انجام شد و سطح معنی داری، ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: میانگین رضایت از زندگی این افراد ۱/۰۷± ۴/۵۶ و میانگین حمایت اجتماعی آنها ۰/۳۲± ۳/۰۴ است. یعنی هر دو بیشتر از حد متوسط و به سمت خوب است. رضایت زندگی با حمایت اجتماعی و با تک تک زیر مقیاس های حمایت اجتماعی همبستگی معنادار دارد(P=0/0001). میزان همبستگی رضایت از زندگی با حمایت اجتماعی به شدت ۰/۳۲۴ است (P=0/0001)

نتیجه گیری: براساس نتایج، حمایت اجتماعی و برخورداری از محبت، مساعدت و توجه اعضای خانواده، دوستان و سایر افراد، هریک به نوبه خود می تواند میزان رضایت مندی از زندگی سالمندان، را ارتقا بخشد. لذا توصیه می شود سالمندان، از طریق تقویت قوانین حمایتی به لحاظ اجتماعی حمایت گردند و نیز حرمت گذاری به آنها در سطح خانواده و جامعه به طرق مختلف، ترویج گردد.

کلیدواژه ها: سالمندی، حمایت اجتماعی، رضایت مندی

۱- مربی، کارشناس ارشد پرستاری داخلی جراحی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

۲- دانشیار، دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

۳- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران

(نویسنده مسئول) پست الکترونیکی: samanehnaeimi1377@gmail.com

۴- مربی، کارشناس ارشد مدیریت آموزش پرستاری ، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

مقدمه

تعداد و نسبت افراد سالخورده در همه کشورها صرف نظر از پیشرفته و یا در حال توسعه بودن آنها، در حال رشد است. به طوری که در طول ۳۰ سال آینده سالمندان حدود ۲ ۰ درصد از جمعیت جهان را تشکیل می دهند و سازمان بهداشت جهانی نیز تخمین زده تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سالمندان به ۲ میلیارد نفر برسد .یعنی اینکه به ازاء هر ۵ نفر جمعیت دنیا یک نفر سالمند می باشد. مدیرکل دفتر جمعیت مرکز آمار ایران نیز، با اشاره به اینکه جمعیت کشور در سال ۹۸ به حدود ۸۳ میلیون نفر رسیده و رشد ۱.۲۴ درصد داشته گفت: این در حالی است که نرخ رشد جمعیت سالمند کشورمان ۳.۶۲ درصد است [۱] . نظر به این آمار و ارقام و چشمگیر بودن میزان سهم این گروه سنی، مطالعه سالمندی از آن نظر اهمیت دارد که به لحاظ اقتصادی و اجتماعی تغییراتی اجتناب ناپذیر درجامعه ایجاد می نماید[۲]. امروزه در اکثر کشورهای جهان به ویژه کشورهایی که با سالخوردگی جمعیت مواجه شده اند، اقدام به تاسیس تشکیلاتی برای تدوین استراتژی و برنامه مشخص در جهت حمایت از سالخوردگان کرده اند. چرا که این افراد از طرفی به دنبال کاهش توانایی های عملکردی در ارتباط با کهولت سن و از سوی دیگر به این دلیل که یکی از آسیب پذیرترین قشرهای جامعه هستند، می بایست تحت توجه و حمایت های لازم قرار گیرند و نیازهای آنان در تمامی ابعاد جسمی، اجتماعی و روانی ارزیابی و بررسی شود[۳].

از این میان نیاز به حمایت های اجتماعی بویژه در سالمندانی که بواسطه ضعف های جسمی و یا روانی، بخش اعظم توانایی خود را در اداره امور زندگی از دست داده و درجاتی از ناکامی و نا امیدی را تجربه خواهند کرد، از جایگاه ویژه ای برخوردار می باشد[۴]. این حمایت، به طور سنتی به عنوان حمایت از طرف خانواده، دوستان و آشنایان در نظر گرفته شده[۵] که موجب می شود، فرد احساس مراقبت، مورد علاقه بودن، عزت نفس، ارزشمند بودن، کنترل استرس و اضطراب و رضایت از زندگی داشته باشد[۷و۶]. نتایج تحقیقات ، اذعان می دارند که موفقیت در سالمندی تحت تأثیر عوامل ژنتیکی فرد نیست، بلکه بیشتر، عواملی همچون سطح فعالیت بدنی، تعاملات و حمایت های اجتماعی فرد در این زمینه تأثیر خواهد داشت [۶].

آمادگی برای برخورد مناسب با پدیده سالمندی در کشور نیازمند اطلاع از ساختار و ویژگی های سالمندی در کشور است. در همین راستا ، پژوهش حاضر با هدف شناسایی حمایت های اجتماعی و نقش آنها در رضایت مندی از زندگی در بین سالمندان تهیه شده است. چنین شناختی افراد جوان و میانسال جامعه را قادر خواهد ساخت تا مسائل سالمندان را راحت تر درک نموده و خود را برای استقبال از دوران کهنسالی که دیر یا زود به سراغ هر کسی می آید، آماده سازند و همین طور تلاش بیشتری در راستای افزایش کیفیت زندگی این گروه سنی انجام خواهند داد[۴].

مواد و روش ها

پژوهش حاضر از نوع توصیفی تحلیلی و همبستگی و جامعهٔ آماری آن شامل کلیهٔ سالمندان ساکن شهر آبادان و خرمشهر در سال ۱۳۹۶ می باشد. آزمودنی های پژوهش، سالمندان ساکن شهر آبادان و خرمشهر، دارای معیار های ورود به می باشند. حجم نمونه با استفاده از آمار سالمندان در پایان سال ۹۵ مستند در معاونت بهداشت دانشکده علوم پزشکی آبادان محاسبه گردید و بر این اساس تعداد ۳۹۲ نفر، _از طریق نمونه گیری در دسترس از سالمندان حاضر در اماکن عمومی، پارک ها، مساجد،

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

مغازه ها و منازل شخصی که در خانواده خود زندگی می کردند، انتخاب گردید.

معیار ورود به مطالعه عبارت از: سن بالای ۶۰ سال، سلامت ذهنی و روانی ، شامل عدم ابتلا به بیماری های اسکیزوفرنیا و آلزایمر، نداشتن معلولیت جسمی، و رضایت برای شرکت در تحقیق بوده است و افرادی که پرسشنامه را بصورت کامل، پاسخ نداده بودند از مطالعه حذف شدند.

برای اندازه گیری میزان حمایت اجتماعی از پرسشنامهٔ حمایت اجتماعی واکس و همکاران که در سال ۱۹۸۶ بر مبنای تعریف کوب از حمایت اجتماعی، طراحی شده بود، استفاده شد[۸]. بنا به تعریف کوب، حمایت اجتماعی به میزان برخورداری از محبت، مساعدت و توجه اعضای خانواده، دوستان و سایر افراد اشاره دارد. این مقیاس دربرگیرندهٔ ۲۳ سؤال است که سه حیطهٔ خانواده، دوستان وآشنایان را در بر می گیرد. از ۲۳ سؤال این مقیاس، ۸ سؤال به خرده مقیاس خانواده، ۸ سؤال به خرده مقیاس دوستان و ۷ سؤال به خرده مقیاس آشنایان اختصاص یافته است .این آزمون براساس یک مقیاس پنج درجه ای از خیلی کم با امتیاز ۱ تا خیلی زیاد با امتیاز ۵ درجه بندی شده است. که در مجموع کمترین امتیاز ۲۳ و بیشترین امتیاز ۱۱۵ برآورد شده است. ابراهیمی قوام (۱۳۷۱) در پژوهش خود پایایی و روایی این ابزار را مورد بررسی قرار داد و ضریب پایایی آن به روش آلفای کرونباخ بین ۰.۷۰ تا ۰.۹۰ گزارش کرده است[۸].

به منظور سنجش میزان رضایتمندی از زندگی، از پرسشنامهٔ رضایت از زندگی که توسط داینر در سال ۱۹۸۴ طراحی شده و در فرهنگ های مختلف و مطالعات متعددی مورد استفاده قرار گرفته است، استفاده شد .این مقیاس 5 ماده ای است(هرماده از کاملاً مخالفم 1تا کاملاً موافقم ۷) به طوری که دامنهٔ احتمالی نمره ها روی پرسشنامه از 5 یعنی رضایت پایین تا ۳۵ یعنی رضایت بالا، متغیر بود. این مقیاس با دیگر مقیاس های اندازه گیری سلامت روانی، همبستگی خوبی دارد. [۱۰] این پرسشنامه در ایران توسط معتمدی در سال ۱۳۸۴ ترجمه شده و در مطالعه ای تحت عنوان نقش رویداد های زندگی در سالمندی موفق، پایایی آن در مورد سالمندان نیز مورد تایید قرار گرفته است که ضریب آلفای کرونباخ آن برابر ۰.۸۴ می باشد [۱۱]. پاسخ های سالمندان به پرسشنامه جمع آوری گردید و اطلاعات پس از جمع آوری کدگزاری و وارد نرم افزار spss نسخه ۲۱ شد و تحلیل اطلاعات با استفاده از آماره های توصیفی(میانگین، انحراف معیار، درصد و فراوانی) و آزمون های مناسب آماری از جمله رگرسیون خطی ساده و همبستگی پیرسون و آزمون تحلیل واریانس انجام شد. لازم به ذکر است که کلیه‌ی ملاحظات اخلاقی از جمله اخذ کد اخلاق از دانشکده علوم پزشکی آبادان (IR-ABADANUMS.REC.1395.171) ،کسب رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان، محرمانه ماندن اطلاعات، امکان کناره-گیری از ادامه‌ی مشارکت بیماران در صورت تمایل و انتشار نتایج مطالعه به صورت کلی مورد توجه قرار گرفته است.

یافته ها

در این پژوهش ۳۹۲ سالمند پرسشنامه حمایت اجتماعی را پاسخ داده اند. اما پرسشنامه رضایت از زندگی توسط ۳۸۹ نفر از نمونه ها، تکمیل شده است. میزان پایایی پرسشنامه حمایت اجتماعی با ۲۳ سئوال ۰/۷۶۸ و پایایی پرسشنامه رضایت از زندگی با ۵ سئوال ۰/۷۴۹ است که در هر دو پرسشنامه پایایی مناسب است و نتایج قابل اعتماد است. در این پژوهش ارتباط مؤلفه ها با متغیر های دموگرافیک بررسی نشده است.

نمره‌دهی رضایت از زندگی بین ۱ تا ۷ می باشد که میانگین رضایت از زندگی این افراد شرکت کننده در این پژوهش ۱/۰۷±۴/۵۶ است . یعنی رضایت از زندگی این افراد بیشتر از حد متوسط و به سمت خوب است و نمره‌دهی حمایت اجتماعی بین ۱ تا ۵ می باشد که میانگین حمایت اجتماعی آنها ۰/۳۲±۳/۰۴ است یعنی حمایت اجتماعی این افراد کمی بیشتر از حد متوسط و به سمت

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

خوب است. و میانگین زیر مقیاس های حمایت اجتماعی یعنی حمایت دوستان، حمایت خانواده و حمایت دیگران به ترتیب ۳/۰۶، ۳/۰۲ و ۳/۰۵ است. نتایج در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول شماره ۱: شاخص های آماری رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی و زیر مقیاس ها

		تعداد	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف استاندارد
رضایت از زندگی		389	۱/۰۰	۷/۰۰	۴/۵۶	۱/۰۷۵۵
حمایت اجتماعی		392	۲/۰۴	۴/۰۰	۳/۰۴	۰/۳۲۳۸
ابعاد حمایت اجتماعی	حمایت دوستان	392	۲/۰۰	۴/۰۰	۳/۰۶	۰/۳۷۰۹
	حمایت خانواده	392	۲/۰۰	۴/۰۰	۳/۰۲	۰/۳۵۱۶
	حمایت آشنایان	392	۱/۳۸	۴/۰۰	۳/۰۵	۰/۴۱۵۷

میزان همبستگی حمایت اجتماعی و زیر مقیاس های حمایت اجتماعی یعنی حمایت دوستان، حمایت خانواده و حمایت آشنایان را با رضایت از زندگی نمایش می دهد. رضایت زندگی با حمایت اجتماعی و با تک تک زیر مقیاس های حمایت اجتماعی همبستگی خطی معنادار دارد($P=0/0001$) (جدول شماره ۲).

جدول شماره ۲: مقادیر ضریب همبستگی پیرسون بین رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی و زیر مقیاس ها

	رضایت از زندگی		
	ضریب همبستگی	میزان احتمال	تعداد
حمایت اجتماعی	۰/۳۲۴	۰/۰۰۰۱	۳۸۹
حمایت دوستان	۰/۳۰۷	۰/۰۰۰۱	۳۸۹
حمایت خانواده	۰/۲۶۴	۰/۰۰۰۱	۳۸۹
حمایت آشنایان	۰/۲۶۷	۰/۰۰۰۱	۳۸۹

براساس نتایج مقدار F به دست آمده معنادار است ($p = ۰/۰۰۱$)، پس رضایت از زندگی با حمایت اجتماعی قابل پیش بینی است(جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳: نتایج تحلیل رگرسیونی متغیر حمایت اجتماعی با میزان رضایت از زندگی

	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مجموع مربعات	F	میزان احتمال
رگرسیون	۴۶/۸۱۳	۱	۴۶/۸۱۳	۴۵/۵۳۵	۰/۰۰۰۱
باقیمانده	۳۹۷/۸۶۵	۳۸۷	۱/۰۲۸		
کل	۴۴۴/۶۷۸	۳۸۸			

ضرایب مدل در جدول شماره ۴ نمایش داده شده است. اثر ثابت و متغیر حمایت اجتماعی هر دو دارای سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ هستند و معنادار می باشند. پس هر دو در مدل رضایت از زندگی حضور دارند. و مدل را می توان به صورت

حمایت اجتماعی * ۱/۰۷۱ +۱/۳۰۴ = رضایت از زندگی نوشت.

یعنی اگر حمایت اجتماعی ۱ واحد افزایش یابد میزان رضایت از زندگی به اندازه ۱/۰۷۱ واحد افزایش می یابد.

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

جدول ٤ ضرایب مدل متغیر رضایت از زندگی و حمایت اجتماعی

اثرات	ضرایب استاندارد نشده		استاندارد Bضریب شده	t	سطح معناداری
	B	انحراف استاندارد			
ثابت	۱/۳۰۴	۰/۴۸۵		۲/۶۸۶	۰/۰۰۸
حمایت اجتماعی*	۱/۰۷۱	۰/۱۵۹	۰/۳۲۴	۶/۷۴۸	۰/۰۰۰
Adjusted R Square=۰/۱۰۳			R^2=۰/۱۰۵		*R=۰/۳۲۴

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط حمایت اجتماعی با میزان رضایتمندی از زندگی سالمندان منطقه جنوب غرب خوزستان بود. همانطور که نتایج ذکر شده در جدول های ۳- ۱ نشان می دهد این دو عامل همبستگی بسیار نزدیکی با یکدیگر دارند و این موضوع در مطالعاتی همچون باباپور و همکاران(۱۳۹۳)[۶] که در سرای سالمندان انجام شده بود، همچنین احمدی و همکاران [۱۲] که این مورد را با معناداری زندگی که ارتباط مستقیمی با رضایتمندی از رندگی دارد، مقایسه کرده است و فرهادی و همکاران[۱۳] ، نیز تأیید شده است. با توجه به اینکه مطالعه حاضر در میان سالمندان ساکن سطح شهر انجام شده بود و پاشا و همکاران [۱۴] در میان جمعیت مورد مطالعه خود که هم سالمندان سطح شهر و هم سالمندان ساکن سرای سالمندان را مقایسه کرده بودند، به این نکته که اشاره کردند که تفاوت اماری معناداری میان حمایت اجتماعی این دو گروه از سالمندان دیده شده است، در عین حال باز هم در مطالعه ظریف نژاد و همکاران نیزکه همچون مطالعه حاضر، در سالمندان سطح شهر اجرا شده است به همبستگی دو عامل حمایت اجتماعی سالمندان و رضایتمندی آنها اشاره شده است[۱۵]. قلی زاده و همکاران در مطالعه ای به بررسی تأثیر عوامل مختلف بر روی میزان رضایت از زندگی سالمندان پرداخته است که اذعان می دارد که از میان عوامل اجتماعی مرتبط با این رضایتمندی، میزان برخورداری از حمایت اجتماعی بیشترین ارتباط را دارد[۴] . تأثیر و ارتباط این عوامل پیشتر نیز در متون عنوان شده بود که به لحاظ قدیمی تر بودن در این مقاله ذکر نشده است. البته در مقاله مومنی و همکاران عدم ارتباط بین این دو مولفه ذکر شده بود که به بیان خود پژوهشگر به علت حجم کم نمونه و شیوه نمونه گیری در دسترس بوده است[۱۶] . این نکته را باید در نظر داشت که سالمندان، در کنار فراهم نمودن شرایط زیستی و اجتماعی،نیاز به احترام و حضور آنها به عنوان بزرگ خانواده در مراسمات آیینی و سنتیدارند که حتی از نیازهای مادی هم شاید برتر باشد زیرا ایجاد فضایی آرام در کنار خانواده آنان را به ادامه زندگی تشویق نموده و از آنان عناصری زنده و پویا می سازد که احساس داشته باشند در خانواده و جامعه هنوز ایفای نقش دارند . البته با صنعتی شدن جوامع و تغییر در ساختار خانواده از یک نظام گسترده که چندین نسل با هم در یک خانواده زندگی می کردند به یک خانواده هسته ای باعث می شود سالمندان نقش تاریخی خود را که در عین وظایف پدری و سرپرستی خانوار ، نقش کارفرما نیز داشتند تا حدود زیادی کمرنگ شود . اما هسته ای شدن خانواده نباید در احترام به سالمندان و استفاده از تجربیات آنها خللی وارد نماید[۲] . بلکه می بایست برای استحکام بنیان و اساس خانواده به عنوان پایه اصلی جامعه و اتفاقات فرهنگی آن و برای طی مسیر تکاملی ، به نقش سالمندان بها داد تا خانواده دچار فروپاشی نشود.

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

در این پژوهش حمایت اجتماعی در ابعاد مختلف شامل حمایت های دوستان، خانواده و آشنایان بررسی شد که تفاوت زیادی میان این ابعاد مشاهده نشد هر چند این مورد در مطالعه امامی نایینی و همکاران نقش بارزتر حمایت خانواده را نشان داده است[۱۷]. با توجه به تفاوت های سبک زندگی و روابط اجتماعی در کلان شهر تهران که مطالعه امامی نایینی در آنجا صورت گرفته بود با سبک این روابط در شهرستان آبادان و خرمشهر، که بیشتر جنبه سنتی بودن دارد این موضوع قابل انتظار می باشد.

همانطور که در جدول ۲و ۳ نشان داده شده است میزان حمایت اجتماعی در ابعاد مختلف همبستگی نزدیکی با رضلیتمندی سالمندان از زندگی داشته است. این موضوع، در تعاریف نیز آمده است که حمایت اجتماعی و رضایتمندی، تحت تأثیر عوامل ژنتیکی فرد نیست و تحت تأثیر بسیاری از عوامل محیط اطراف فرد سالمند همچون افراد خانواده، دوستان و آشنایان دارد.[۱۸] از آنجا که سالمندی که فرآیند همراه با استرس و اضطراب می باشد لذا حمایت اجتماعی می تواند نقش بسزایی در کنترل این عوامل ایفا کند و این عوامل که خود ابعادی از سلامت عمومی به شمار می روند را کنترل نمایند. همچنین این حمایت می تواند توانایی سازگاری فرد سالمند را با تجارب استرس زای سالمندی همچون فرآیند پیری و بیماری، از دست دادن همسر و ... که جنبه روانی اجتماعی دارند نیز مؤثر واقع شود و سلامت روانی فرد را نیز تأمین نماید.

نتیجه گیری نهایی

براساس نتایج تحقیق حاضر، دریافت حمایت اجتماعی از طرف خانواده، دوستان و آشنایان هریک به نوبه خود، می تواند میزان رضایت مندی از زندگی در میان سالمندان، را ارتقا بخشد و این بدان معنا ست که هر چقدر مراقبت ها و حمایت های خانوادگی و داشتن رابطه صمیمی با سالمندان از وضع مطلوب تری برخوردار باشد، رضایتمند ی آنها از زندگی نیز افزایش خواهد یافت. اعضاء خانواده و دوستان مهمترین افرادی هستند که می توانند بعنوان تکیه گاه، در دوران کهنسالی، در رضایتمندی سالمندان از زندگی ایفای نقش کنند. هرچند پژوهش حاضر همچون بسیاری دیگر از تحقیقات اجتماعی عاری از نقص ومحدودیت نمی باشد و درتعمیم دادن نتایج آن به کل، باید محتاطانه عمل نمود ، اما با توجه به گستردگی تاثیر حمایت اجتماعی بر ابعاد مختلف زندگی که در بحث اشاره شد، توصیه می شود جهت افزایش رضایتمندی از طریق اصلاح، ایجاد و تقویت قوانین حمایتی و نظارت بر اجراء دقیق آنها توسط مسئولین ذی ربط، سالمندان به لحاظ اجتماعی حمایت گردند و نیز حرمت گذاری به آنها در سطح خانواده و جامعه به طرق مختلف، ترویج گردد. می توان ضمن ارائه برخی از خدمات مشاوره ای مشکلات جسمی و روحی سالمندان را بهتر درک نمود واطلاعات بیشتر به آن ها را جهت مراقبت از خود ارائه کرد و همچنین کارکنان بهداشتی که در زمینه کاری خود به نوعی با سالمندان در ارتباط هستند و می توانند جهت برقراری بهتر ارتباط و حل مشکلات این افراد نقش مهمی ایفا نمایند. از محدودیت های پژوهش حاضر میتوان به جمع آوری اطلاعات از سالمندان ساکن منطقه جنوب غرب خوزستان، که نسبت به سایر استان ها دارای بافتی سنتی می باشد و سالمندان به ندرت در خانه های سالمندان سکونت دارند، و همچنین مراجعه حضوری به درب منازل سالمندان و توجیه آنها جهت شرکت در مطالعه اشاره کرد. پیشنهاد می شود که این مطالعه در شهر های مختلف کشور، که بافت های متفاوتی از نظر کانون خانواده(سنتی و امروزی) دارند و همین طور سالمندان ساکن در مناطق شهری و روستایی، خانه های سالمندان و ارتباط با سایر متغیرها نیز در پژوهش های آتی بررسی شود.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی آبادان به شماره 95st-0064 می باشد. پژوهشگران مراتب تشکر و

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

قدردانی خود را از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علـوم پزشـکی
آبادان و شهروندان محترم شرکت کننده در تحقیق اعلام می دارند.

- ***References***

1. Available From: URL: Http:// Https://www.Amar.Org.Ir/
2. Baladi Mousavi S, Nasiri N. Study of Socio-Economic Characteristics of Population Aging In Iran. Statistics Research Institute; Public Population and Housing Census Publications; 1335-95
3. Maculey E. Physical Activity Quality of Life in Older Adults: Efficacy Esteem and Effective Influences. Journal of Psychological Science. 2005; 10:213-220.
4. Gholi Zade R, Shirani A. Relationship between Individual, Familial, Social and Economic Factors with Satisfaction with Life Expectancy in the Elderly in Isfahan. Journal Of Applied Sociology. 2010; 21(1): 69-82. (Persian)
5. Gallangher Lp, Truglio-Londrigan M. Community Support, Older Adult's Perceptions. Clin Nurse Res. 2004; 13(1):3-23.
6. Babapour M, Raheb Gh, Eghlima M. The Relationship Between Social Support And Life Satisfaction Among Elderly Nursing Home Residents In Tehran. Salmand. Spring 2014;9(1): 6-12. (Persian)
7. Miller Ca. Nursing for Wellness in Older Adults Theory and Practice. 4th Edition. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2004.
8. Waux A, Phillips J, Holley L, Thompson B, Williams D, Stewart D. The Social Support Appraisals (SSA) Scale: Studies of Reliability and Validity, American Journal of Community Psychology. 1986; 14(1):195-219.
9. Ebrahimi GS. [Investigate the Validity Three Concepts of Control Source, Self-Esteem and Social Support]. Thesis, Tehran: Islamic Azad University of Tehran; 1993. (Persian)
10. Diener Ed, Pavot W. Review Satisfaction with Life Scale, A Measurement of Life Satisfaction for Research with Older. Psychological Assessment. 1993; 5:164-172.
11. Moatemdi A. The Role of Life Events in Successful Aging. Journal of Social Sciences and Humanities of Shiraz University. 2004; 22(4):194. (Persian)
12. Ahmadi A, Abedi Parija H, Habibi M, Sadeqi E. The Relationship between the Life Meaningfulness and the Level of Perceived Social Support among Elderly People Living in Nursing Home in Isfahan. Iranian Journal of Aging. 2016; 1(4): 118-125 (Persian)

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]

13. Farhadi A, Abidavi Z, Movvahedi Y, Rahimi M, Mobasher A. Comparison and Relationship Between Social Support and Stress with Life Satisfaction in The Aged People of Khorramabad City in 2013. Journal of Lorestan University of Medical Sciences. Summer 2015; 17(2): 14-22. (Persian)
14. Pasha Gh, Safarzade S, Mashak R. Comparison of General Health and Social Support Between the Elderly Living in the Resident Home and the Elderly Living in the Family. Journal of Family Research. 2007; 3(9): 503-517. (Persian)
15. Zarifnejad G, Saberi Noghabi E, Delshad Noghabi A, Koshyar H. The Relationship between Social Support and Morale of Elderly People in Mashhad in 2012. J Rafsanjan Univ Med Sci 2014; 13(1): 3-12. (Persian)
16. Momeni Kh, Rafiee Z. Relationship between Social Support and Religious Considering with Life Satisfaction in Elderly. Iranian Journal of Ageing. 2018; 13(1):50-61. (Persian)
17. Emaminaeini M, Bakhtiyari M, Hatami H, Khodakarim S, Sahaf R. Depression and Perceived Social Support in the Elderly. Iranian Journal of Aging. 2017; 12(2): 192-207. (Persian)
18. Hamren K, Chungkham HS, Hyde M. Religion, Spirituality, Social Support and Quality of Life: Measurement and Predictors CASP-12(V2) Amongst Older Ethiopians Living in Addis Ababa. Aging & Mental Health. 2014; 19(7):610–21.

[Downloaded from jgn.medilam.ac.ir on 2026-11-13]